

משימת הערכה במשנה

שם התלמיד/ה: _____

כיתה ד'

מסכת סוכה פרק ב' משנה ו', פרק ג' משנה א'

הישיבה בסוכה ונטילת ארבעת המינים הן מצוות חביבות מאוד, וכוללות הלכות רבות ומגוונות. כאשר אנו מקיימים את המצוות כדברי חכמים אנו זוכים להתמלא ברוחניות ובקדושה שילכו אתנו לאורך כל השנה.

במשימה זו נעסוק בשתי מצוות: ישיבה בסוכה ונטילת לולב.

יסודות התושב"ע

1. מדוע נכתבה התורה שבעל-פה? _____

2. (א) מהם שישה סדרי משנה? (ניתן לכתוב לא לפי הסדר)

זרעים _____ קודשים _____

(ב) באיזה סדר נמצאת מסכת סוכה? _____

(א) מדוע מסכת סוכה נמצאת בסדר זה? _____

3. לפניכם מובאה ממשנה ממסכת סוכה פרק ב' משנה ו.

קראו אותו וענו על השאלות:

וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִי שֶׁלֹּא אָכַל לַיְלֵי יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן, יִשְׁלִים בְּלַיְלֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן. וְחֻכְמִים
אוֹמְרִים, אֵין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין, עַל זֶה נֶאֱמַר: "מַעֲוֹת לֹא יִכַּל לְתַקֵּן, וְחֻסְרוֹן לֹא יִכַּל לְהַמְנוֹת"
(קהלת א, טו)

(א) במשנה מופיע ציטוט מפסוק. מתחו קו תחת הפסוק.

(ב) על פי מה ידעתם שמילים אילו הם ציטוט מפסוק? _____

(ג) היכן בתנ"ך כתוב הפסוק? [ספר, פרק ופסוק] _____

(ד) מאילו מילים בפסוק מלמדים אותנו חכמים שאין אפשרות

להשלים את סעודות החג? " _____ "

מושגים

4. לפניכם מובאה ממשנה ממסכת סוכה פרק ג משנה א

קראו אותה וענו על השאלות:

לֹדֶב הַגָּזוּל וְהַיָּבֵשׁ, פָּסוּל. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עֵיר הַנִּדְחָת, פָּסוּל... לֹדֶב שְׂיֵשׁ בּוֹ שְׁלֵשָׁה
טְפָחִים נְדִי לְנֻעַע בּוֹ, כָּשֵׁר

א) מה פירוש המושג "גזול". (הקיפו את הפירוש המתאים)

א. גדול

ב. גנוב

ג. לח

ד. מעוטר

ב) מה היא "עיר הנדחת"? (הקיפו את הפירוש המתאים)

א. עיר שנמצאת במקום מרוחק

ב. עיר שגדלים בה לולבים שאינם כשרים

ג. עיר שרוב תושביה עובדי עבודה-זרה

ד. עיר של גויים

ג) לאיזו מדידה משמש המושג "טפחים"? (הקיפו את הפירוש המתאים)

א. אורך/רוחב

ב. משקל

ג. גודל

ד. מרחק

לשון חכמים:

5. בטבלה שלפניכם כתובות מילים בלשון המשנה.
ליד כל מילה מהמשנה כתבו את המילה המתאימה לה בלשון ימינו.
היעזרו במילים שבמסגרת מתחת לטבלה.

המילים במשנה	המילה בלשון ימינו
א. אֵין לְדַבֵּר קֶצֶנָה	
ב. אֵין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין	
ג. נִפְרָצוּ עָלָיו	
ד. יֶאֱגֹדּוּ מִלְמַעְלָה	
ה. נִקְטַם רֹאשׁוֹ	

נחרך	הגבלה	פריסה	רצף	נכנסו בלי רשות
יתפסנו	נתלשו	יכולת תיקון	קשר, חיבר	קטן, זוטר

מבנה

6. לפניכם משנה ממסכת סוכה פרק ב משנה ו
זהו את מרכיבי המשנה על-פי כאמד"ט

וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִי שֶׁלֹּא אָכַל לַיְלֵי יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן, יִשְׁלִים בְּלַיְלֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן. וְחֻכָּמִים
אוֹמְרִים, אֵין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין, עַל זֶה נֶאֱמַר "מֵעַתָּה לֹא יוּכַל לְתַקֵּן, וְחֻסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת"
(קהלת א)

- א) הקיפו בעיגול את המקרה המובא במשנה.
ב) כמה דינים מובאים במשנה? _____
ג) במשנה יש מחלוקת. מי התנאים החולקים? _____
ד) כתבו בלשוונכם את המקרה בו הם חולקים. _____

7. לפניכם משנה ממסכת סוכה פרק ג משנה א.

לֹלֵב הַגְּזוּל וְהַיָּבֵשׁ, פְּסוּל. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עֵיר הַנְּדָחַת, פְּסוּל. וְקֵטֶם רֹאשׁוֹ, וּנְפִרְצוּ עָלָיו, פְּסוּל.
וּנְפִרְדוּ עָלָיו, כָּשֵׁר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, יֶאֱגָדְנוּ מִלְמַעְלָה. צִנִּי הֵר הַבְּרִזָּל, כְּשֵׁרוֹת. לֹלֵב שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלֶשֶׁה
טַפְחִים כְּדֵי לְנַעֲנֵעַ בּוֹ, כָּשֵׁר

א) מהו המקרה הראשון במשנה? _____

ב) המקרים האחרים במשנה כתובים בקצרה. איזו מילה חסרה כדי

שיהיה ברור מהו המקרה? (בחרו את המילה המתאימה)

א. פסול

ב. כשר

ג. תרומה

ד. לולב

הבנה פרשנות והיסק

8. לפניכם משנה ממסכת סוכה פרק ב משנה ו.

וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִי שֶׁלֹּא אָכַל לַיְלֵי יוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן, יִשְׁלִים בְּלַיְלֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן. וְחַכְמִים
אוֹמְרִים, אֵין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין, עַל זֶה נֶאֱמַר "מַעֲוֹת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן, וְחִסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת"
(קהלת א)

חכמים למדו את הדין מהפסוק: "מַעֲוֹת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן".

השלימו בעזרת התרמילון:

משמעות הפסוק היא: שיש דברים ש _____ לתקן. כך גם מי שלא

אכל סעודה בליל יום טוב _____ של חג הסוכות לא יכול _____ אותה.

תרמילון: ראשון, לברך, אפשר, אי אפשר, אחרון, להשלים, בסוכה

9. בשאלה זו יש להיעזר במשנה המובאת בשאלה 8.

(א) איזה מההיגדים הבאים אפשר ללמוד מדברי חכמים במשנה?

- א. חשוב לאכול סעודה בסוכה
- ב. חשוב לקיים מצווה ולא לדחות אותה
- ג. מצווה לשלם כסף בשביל הוצאות החג
- ד. כל המרבה לאכול בסוכה הרי זה משובח

10. לפניכם מילים ממסכת סוכה פרק ג משנה א.

התאימו לכל מילה בטור א' את הסיבה לפסילתו מטור ב'.

	*	א. לולב הגזול	*
	*	ב. לולב היבש	*
"ולקחתם לכם" - משלכם	*	ג. לולב של אשרה	*
כיוון שאינו "הדר"	*	ד. לולב של עיר הנדחת	*
כיוון שדינו לשרפה	*	ה. לולב שנקטם ראשו	*

ערכים ומשמעות

11. במסכת סוכה פרק ג משנה א כתוב:

לולב הגזול ... פסול

המורה לימד משנה זו בכיתה ואמר שבמקרה זה הלולב פסול כי זו "מצווה הבאה בעבירה".

(א) הסבירו את המילים "מצווה הבאה בעבירה".

(ב) "לולב הגזול...פסול". מדוע לולב גזול זו "מצווה הבאה בעבירה"?

(ג) איזה מסר אנו למדים לחיינו מהכלל שאוסר "מצווה הבאה בעבירה"?
